

Expunere de motive privind *declararea zilei de 10 Mai – sărbătoare națională*

Dezvoltarea și consolidarea –în plan intern-, precum și afirmarea –în plan extern– a statului național modern român (ale cărui baze fundamentale au fost puse prin Unirea cea Mică, de la 24 ianuarie 1859, și în timpul luminoasei domnii a lui Alexandru Ioan Cuza, cel de eternă amintire în conștiința națională) este indiscutabil legată de domnia de 48 de ani a lui Carol I, domnitor, apoi rege al României, în perioada 1866 – 1914.

Cel pe care, anul viitor, îl vom celebra la 175 de ani de la naștere și, totodată, îl vom comemora la 100 de ani de la moarte, a fost primul dintre cei patru reprezentanți ai monarhiei de Hohenzollen instaurată, în România, într-un anume context istoric, intern și internațional, iar de numele său vor fi legate, pe vecie, evenimente de importanță decisivă în istoria românilor și a României - obținerea și consfințirea Independenței de Stat (1877-1878), revenirea Dobrogei (în 1878) și a Cadrilaterului (în 1913) la țara – mamă. Pe de altă parte , sub Carol I, dinastia, pe care acesta ca nimeni altul a întruchipat-o și pe care a pus-o în slujba idealurilor și nevoilor poporului de adopția cu râvnă și devoțiune exemplare, a adus o contribuție importantă la modernizarea mijloacelor de comunicație (căi ferate, porturi dunărene și portul Constanța), la dezvoltarea industriei, la dezvoltarea urbanistică și arhitecturală (inclusiv prin racordarea Capitalei țării la standardele europene ale timpului), la dezvoltarea învățământului și culturii naționale. Nu mai puțin important, domnia sa a consemnat accentuarea legăturilor de tot felul dintre oamenii din Regat și cei aflați, atunci, între hotarele unor state vecine care stăpâneau silnic părți ale teritoriului național românesc, legături care aveau să-și demonstreze temeinicia și trăinicia la capătul primului război mondial, prin realizarea statului național unitar, România Mare.

În urma plebiscitului din 2/14 – 8/20 aprilie 1866 (prin care principele Carol – Ludovic de Hohenzollern a fost ales ca domn al României, sub numele de Carol I, cu 685.969 voturi pentru, 124.837 abțineri și 224 împotrivă), a votului din Parlament, din 28 aprilie / 10 mai (când, 109 deputați s-au pronunțat pentru principele străin și doar șase s-

au abținut), viitorul rege Carol I a pus piciorul pe pământul României, la Turnul Severin, în ziua de 8/20 mai 1866. Două zile mai târziu, la 10/22 mai, la București, în Camera Deputaților, după un *Te Deum*, oficiat de mitropolitul Nifon, Carol a depus jurământul în fața aleșilor neamului, punând astfel o piatră de hotar în lunga și benefica sa domnie, de veșnică pomenire în istoria noastră națională.

Peste ani, prin coincidențe fericite – de care numai istoria este în stare -, ziua de 10 Mai avea, din nou, să marcheze conștiința publică națională. Mai întâi, în 1877, când se împlineau 11 ani de la urcarea lui Carol I pe tron, evenimentul sărbătoresc s-a desfășurat sub impresia momentului extraordinar consumat în ziua precedentă, 9/12 mai, când Parlamentul, întrunit în ședința extraordinară, a votat – atât Adunarea Deputaților, cât și Senatul – o moțiune identică, care proclama Independența de Stat a României, document devenit lege prin semnarea/promulgarea lui de către domnitor, la 10/22 mai.

Din 1879, ziua de 10 Mai a început să fie sărbătorită cu o dublă semnificație: urcarea pe tron a domnitorului Carol I și proclamarea Independenței de Stat (deși, pentru a respecta strict adevărul istoric, proclamarea a fost pe 9/21 mai, pe 10/22 mai 1877 consemnându-se promulgarea legii, deci oficializarea actului în sine și consacrarea lui ca lege).

În 1881, după ce, la 14/26 martie, a avut loc ceremonia de la Palatul domnesc, în cadrul căreia a fost promulgată Legea privind proclamarea Regatului, în ziua de 10/22 mai, la împlinirea a 15 ani de la urcarea sa pe tron, a avut loc încoronarea propriu-zisă a lui Carol I, devenit astfel cel dintâi rege al României. În discursul rostit cu acel înălțător prilej, regele a spus :” Prin serbarea de azi, se încheie în mod strălucit o perioadă de 15 ani, bogată în lupte grele și în fapte mari (...). Cu mândrie dar primesc aceasta coroană, care a fost făcută din metalul unui tun stropit cu sângele eroilor noștri și care a fost sfințită de biserică. O primesc ca simbol al independenței și puterii României!”. După care, suveranul a încheiat astfel: “Să trăiască iubita noastră Românie, astăzi încoronată prin virtuțile sale civice și militare.”

Consacrată în constituția națiunii române ca Zi Națională, 10 Mai glorifică, aşadar, trei momente istorice diferite – începutul domniei lui Carol I, Independența de Stat și încoronarea primului rege al țării - , toate trei legate indisolubil de instituția monarhiei. “ La 10 Mai, țara a făcut legătura cu dinastia” , spunea Nicolae Iorga, subliniind valoarea morală a Zilei Naționale, zi care, în cuvintele pline de vibrație patriotică ale marelui istoric, ne învață, ca popor, să îndurăm orice “ numai să se păstreze aceasta comoară neprețuită, această floare sfântă ieșită din sângele morților căzuți pentru patrie, pentru România unită și liberă”.

De peste două decenii, România, republică democratică și europeană, își celebrează, prin dispoziție constituțională, Ziua Națională la 1 Decembrie, data menită a eterniza amintirea Marii Uniri de la 1918, înfaptuită sub sceptrul regelui Ferdinand. Cu toate acestea și în ciuda multor avatururi trăite de societatea românească în cei 23 de ani scurși de la momentul de răscruce din decembrie 1989, semnificațiile adânci ale lui 10 Mai nu s-au stins nicicând. Este, credem, momentul de a-i da acestei zile strălucirea oficială meritată, conferindu-i statutul de Sărbătoare Națională, pentru ca românii de azi și din viitorime să nu uite niciodată marile servicii făcute națiunii de monarhia constituțională.

Inițiator :

Senator PNL de Constanța

Puiu Hașotti

